

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

มหาภัยมหาคุณอยู่ที่ใจดวงเดียว

ก่อนจึงหัน

พระเราอย่ามองอะไรยิ่งกว่ามองดูหัวใจด้วยสตินะ มองดูหัวใจด้วยสติ มันจะเคลื่อนไหวไปมาตลอดเวลาอยู่ที่หัวใจนั้นนะ นั่นละมหาภัย ดุจดุจดุจให้รอบคอบแล้ว มหาคุณจะเริ่มขึ้นมาๆ มหาภัยหมด มหาคุณเด่นครอบโลกธาตุ อยู่ที่ใจดวงเดียวนะ อย่าพากันมองเป็นบ้าดูโลกดูสงสารดูนั้นดูนี้ อันนั้นดีอันนี้ดี เจ้าของเหลวไม่ดู หัวใจมันเหลว พากันติดกันดินอยู่ทุกวันนี้ท่านทั้งหลายได้ดูหัวใจหรือเปล่า ไม่ดูเราอยากพูดชัดๆ ไม่มีใครดู โลกถึงได้ร้อนมาก ไม่ว่าผู้สูงผู้ต่ำมันสมมุติกันไปตามอำนาจของกิเลสป่าๆ เกื่อนๆ อย่างนั้นแหละ เอาธรรมจับมันรู้หมดนี่นะ โลกนี้มันร้อนเป็นพื้นเป็นไฟเพราะอะไร เพราะกองไฟคือกิเลส ราคะคุณา โทสะคุณา โมหะคุณา อยู่ที่หัวใจนั้นนะ ดูหัวใจบ้างซิ

มีใครสอนให้ดูหัวใจ มีพุทธศาสนาเท่านั้นให้ดูหัวใจซึ่งเป็นต้นเหตุอันใหญ่หลวง ดูตรงนั้นแล้วจะเป็นความสงบเย็นขึ้นมาทั่วหน้ากัน ให้พากันดู เฉพาะอย่างยิ่งเมืองไทย เราเป็นลูกชาวพุทธให้ดูหัวใจตามพระพุทธเจ้าสอนบ้างนะ อย่าดูตั้งแต่สิ่งภายนอก ตาก็พาหุลอก หูพาหุลอก อะไรหลอกไปเรื่อยๆ หัวใจตัวมันหลอกๆ นั้นไม่ได้ดูมันด้วยธรรม จำให้ดี เฉพาะพระเราอย่าเผลอ ท่านทั้งหลายอยากทรงมรรคทรงผล ตลาดแห่งมรรคผลนิพพานคือหัวใจ ด้วยการประกอบความ پاکเพียร ดูหัวใจตนเอง นั่นละตลาดแห่งมรรคผลนิพพานกับตลาดแห่งพื้นแห่งไฟก็อยู่ที่นั่นเอง ถ้าไม่ดูก็อันนี้ละเผาโลกอยู่เวลานี้

ท่านทั้งหลายดูตั้งแต่พื้นแต่ไฟเผาที่นั่นเผาที่นี่เหอ กิเลสเผาหัวใจโลกให้พินาศ ฉิบหายอยู่ตลอดเวลาไม่ดูกันบ้างเหอ พากันดูนะ มันเป็นอย่างใจหัวใจดวงนี้ถึงติดถึงดิน เอานักหนา จนจะดูไม่ได้นะดูโลก คนหนึ่งติดทางหนึ่งๆ มันมีอยู่ภายในนั้นมันหมุนให้ติดๆ เรื่องความทะเยอทะยานความหวังนี้มันพลิกพลิ้นนะ หวังอย่างนั้นหวังอย่างนี้ มีแต่ผิดหวังทั้งนั้น เอาสติจับเข้าไปดูเข้าไปซิ ท่านทั้งหลายอยากเห็นความสงบร่มเย็น เห็นแดนอัศจรรย์โดยลำดับลำดับ ให้ดูหัวใจ จะเห็นที่นั่นเจอที่นั่น ธรรมอยู่ที่นั่น กิเลสตัวเป็นพื้นเป็นไฟอยู่ที่นั่น ชำระกันลงด้วยความ پاکเพียร

อย่าไปมองดูอะไรที่ไหนกว้างขวาง ตัวสำคัญที่มันหลอกให้ดูคือกิเลสที่อยู่ภายในมันติดมันดินนะ นตฺถิ ตณฺหาสมา นที แม่น้ำที่เสมอด้วยตัณหาคือความอยาก ความทะเยอทะยานนี้ไม่มี แม่น้ำไหนก็เออะ มหาสมุทรก็สู้อัณหาคือความอยากความ

ทะเยอทะยานของใจนี้ไม่ได้ อันนี้ไม่มีฝั่งมีฝาย มหาสมุทรมีฝั่งมีฝายนะ กว้างแคบลึกตื้น เขาวัดกันได้ที่นั่น แต่กิเลสตัณหาตัวนี้ที่อยู่ในใจไม่มีใครวัด ไม่สนใจจะวัดว่ามันกว้าง แคบขนาดไหน มีพระพุทธเจ้า พระอรหันต์ท่านวัดเรียบร้อยแล้วเอาออกมาประกาศ สอนโลกมันยังไม่อยากฟังนะ หูหนวกตาบอดถ้าเป็นเรื่องของอรรถของธรรม ถ้าเป็นเรื่องของกิเลสตัณหาจะเอาไฟเผาตัวเองนี่ โอ๊ย เร็ว ตามันไวยิ่งกว่าตาแมวพวกนี้นะ

จะพวกไหนก็พวกที่นั่งศาลาอยู่เดี๋ยวนี้ กระจายออกไปพูดนี้ออกทั่วประเทศไทย กิเลสมีอยู่กับหัวใจของทุกคน เอ้า ดูให้ตึนะ มันเป็นอย่างไงคำสอนของพระพุทธเจ้านี้ผิด หรือไม่ผิด ทำไมไม่มีใครมอง แต่กิเลสมันพาผิดมาตลอดตั้งกัปตั้งกัลป์ ทำไมจึงพากัน ตัดกันตื้นกับมันเอานักหนา ไม่มีวันจิตจางอิมพอ ไม่มีวันเซ็ดหลาบ พวกเรามันเป็นอย่าง ใจ พากันดูนะ

โอ้ มันน่าทุเรศนะ พูดจริงๆ แต่ก่อนก็ไม่เคยเป็นในหัวใจดวงนี้ พูดให้มันชัด ๆ เสียนะ ท่านเหมือนเรา เราเหมือนท่าน เวลามันจ้ำจี้ขึ้นมา มันออก โอ้โฮ ๆ ขึ้นทันทีเลย เป็นอย่างธรรมพระพุทธเจ้าถึงขนาดโอ้โฮ ฟังซินะ นี่พระพุทธเจ้าสอนโลก โลกวิทู ๆ รู้แจ้งโลกก็คือโอ้โฮ อุทานของพระพุทธเจ้าออก พากันพิจารณานะ อย่าพากันมีตั้งแต่ หวัง ๆ หวังลม ๆ แล้ง ๆ ไม่เกิดประโยชน์อะไร ให้ดูหัวใจตัวมันติดมันตื้นนี่นะ อันนี้สงบ เรื่องราวทั้งหลายจะค่อยสงบ ๆ ร่มเย็น ๆ

เวลานี้โลกเรากำลังเป็นบ้ากับไอ้หลังลาย ไอ้หลังลายคืออะไร ไปแปลกัน มันมี อยู่กับทุกคนนั่นแหละ ในกระเปาะนะไอ้หลังลาย ตัวนี้ตัวเป็นฤทธิ์เป็นเดชมาก ธรรมดามันก็กระดาศเท่านั้นละไอ้หลังลาย เอากิเลสตัณหาเข้าไปใส่มันนี่มันเป็นฤทธิ์เป็นเดช แท้ ๆ นะ ถ้าธรรมดาเอาไปมวนบุหรี่ยูบก็ همینเขี้ยวจะตาย เอาไปจิ้มน้ำพริกก็ไม่ได้ แหละ เวลาเสกสรรให้มันเป็นผู้สำเร็จราชการของโลกแล้ว มันก็ไปใหญ่แล้วเวลานี้ ได้เท่าไรไม่พอ ๆ ไอ้หลังลายนี่ละ

เราไม่ได้ประมาทนะไอ้หลังลาย คือโลกอยู่ด้วยกันเป็นกลุ่มเป็นก้อนเป็นโลก เป็นสงสาร ต้องมีสิ่งที่ปฏิบัติหน้าที่ประสานกัน ก็คือเงินคือทองเหล่านี้ ท่านทำมาเพื่อ เป็นความสะดวกสบายในการแลกเปลี่ยนซื้อขายของกันและกันต่างหาก ท่านไม่ได้เอามาทำให้โลกเป็นบ้าด้วยไอ้หลังลายนะ นี่มันผิดความมุ่งหมายของผู้ผลิตไอ้หลังลาย ออกมา ไอ้หลังลายท่านมุ่งหมายอย่างหนึ่ง เพื่อเป็นความสะดวกแก่โลกแก่สงสาร เดียวนี้มันเป็นไฟเผาหัวใจโลกเพราะไอ้หลังลายนี่

เวลานี้กำลังจะจมอยู่เมืองไทยเรา ก็ไอ้หลังลายนี่ละจะเป็นใครที่ไหนไป ได้เท่าไรมันก็ไม่พอ ๆ ครั้นเวลาตายแล้วไอ้หลังลายไม่เห็นมาเผาหัวมัน ก็คนนั่นแหละไป เผาศพกัน เวลาชีวิตอยู่นี้ติดนี้ตื้นได้เท่าไรไม่พอ ๆ นี่คือตัณหา ดูหัวใจเจ้าของ ได้

เท่าไรไม่พอ เอ้าขณมาให้มันดูซินะกิเลสตัณหาตัวนี้ เหมือนใสเชื้อเข้าไฟ ใสเข้าไป เอาให้ไฟดับเพราะเชื้อไม่มีทาง มีแต่ส่งเปลวจรดเมฆ อันนี้ใสเข้าไปกิเลสตัณหา เขี้ยวของกิเลสตัณหา เอา ขวนขวายมา นั่นละเขี้ยวของกิเลสตัณหา ขวนขวายมาเท่าไรเผาหมด ไม่มีคำว่าคนมีคนจนจะมีสุขถ้ามีตั้งแต่กิเลสแล้ว มหาเศรษฐีก็มีหันตทุกข์อยู่ตรงนั้น ตาสีตาสาที่เขาไม่ติดไม่ตื่นนัก ถึงเขาจะทุกข์ในการขวนขวายก็ตามแต่หัวใจเขาไม่ได้ทุกข์ เข้าใจหรือยังล่ะไอ้หลังลายคืออะไร ไปดูตั้งแต่หลังลายที่สักเต็มหลังพระเธอ เห็นไหม พระวัดป่าบ้านตาดมีแต่พระหลังลายทั้งนั้น มองดูองค์ไหนหลังลายแขนลาย ตัวเองมันไม่เป็นท่ามันลายแต่หลัง ไอ้หลังลายกระดาศนี้ โธ มันเอาใหญ่ นะ เอาละพอ

หลังจิ้งห็น

(ลูกได้ฝึกปฏิบัติภาวนามาเรื่อยๆ เท่าที่เวลาและโอกาสจะอำนวย จิตของลูก บางช่วงแปลกมาก มันรู้อยู่ในตัวที่เป็นโครงร่างของกาย แต่รู้ในขณะนั้นมันไม่อยากจะออกมาเกี่ยวข้องกับภายนอก เป็นอยู่นานมากในอาการลักษณะเช่นนี้ ลูกต้องปฏิบัติต่อไปยังงไรและต้องแก้ไขอะไรบ้าง ขอหลวงตาเมตตาชี้แนะลูกด้วย ลูกพยายามจะค้นคว้าคำตอบในเว็บไซต์หลวงตาดอทคอม แต่ไม่มีใครที่ถามเหมือนลูก จึงทำให้ต้องเขียนจดหมายมากราบรบกวนหลวงตา)

มันไม่ได้ออกก็เป็นเวลาเหมาะสมแล้วจิต คือจิตอิมารมณ์จะไม่ออกดีดั้นดีด้นี้ คว่าโน้นคว่านี้ ที่จิตหิวอารมณ์เหมือนจิตของคนทั่วไปมันอยากคิดอยากปรุง อยากรู้ อยากเห็น อยากตลอด นี่เรียกว่าจิตหิวอารมณ์ ที่นี้จิตไม่อยากจะออก จิตอิมารมณ์ ได้ธรรมเข้าไปเป็นเครื่องหล่อเลี้ยงจิตใจ จิตสงบไม่อยากจะออก นี่เรียกว่าจิตอิมารมณ์ ที่นี้ควรแล้วแก้วิปัสสนาทางด้านปัญญา พิจารณา ไม่ออกไปไหนก็ไม่ออก เอาให้ออกอยู่ตามร่างกาย พระพุทธเจ้าสอนเน้นลงตั้งแต่ เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ อยู่ในกายของเรานี้หมด ให้พิจารณาสิ่งเหล่านี้ทั่วสรรพางค์ร่างกายโดยทางปัญญา ตามกาลอันควร

คือเรื่องปัญญาเวลามันออก มันออกเตลิดเปดเปิงนะ ถ้าไม่มีผู้เตือนแล้วมันเตลิดเปดเปิงก็ผิดไปได้ ถึงเวลาพิจารณา เอ้า แยกธาตุแยกขันธ์ แยกเขาแยกเรา แยกสัตว์แยกบุคคล ออกให้เป็นธรรมชาติธาตุเดิมของเขาคือธาตุ ๔ ดิน น้ำ ลม ไฟ จิตจะถอยตัวเข้ามา อารมณ์อันนี้ออกทางปัญญา พอออกไปแล้วถอยตัวเข้ามาปล่อยวางเป็นลำดับลำดับไป เพียงเท่านั้นไม่เอามาก แล้วออกพิจารณาทางด้านปัญญา เวลานี้จิตอิมารมณ์ไม่อยากจะออก ที่นี้ให้พาออกทางด้านปัญญา เท่านั้นแหละ

เป็น ที่พูดเหล่านี้จะเป็นใคร มีแต่พ่อแม่ครูจารย์แหละลากลง เราจึงได้เกิดสุดหัวใจ เท็ดทูนท่านสุดหัวใจ จ๋อลงจุดไหนนั่นละไฟอยู่ภายใน มันจมอยู่ใน..เหมือนไฟไหม้กองแกลบกิเลส ปัญญาตีเข้าไปนั่นแตกกระจายเลย ที่ว่าสมาธินี้มันอิมารมณ์ ไม่

อยากออกอยากคิดอยากยุ่งกับอะไร สบาย อยู่ทั้งวันก็สบาย ชั้นสบายของนักภวานานี้ คือจิตเป็นสมาธิ เริ่มสงบเข้าไปก็เพื่อจะเป็นสมาธิความแน่นหนามั่นคงแห่งความสงบ เย็นใจ แล้วไม่อยากจะออกไปไหน อยู่ไหนอยู่ได้ทั้งวัน ไปนั่งที่ไหนก็เหมือนหัวตอ อยู่ที่ ไหนเหมือนกัน นี่จิตอัมภรณ์ เมื่อไม่มีผู้สอนก็เพลินในอารมณ์นี้ ที่เรียกว่าจิตติด สมาธิ นั่นละที่ว่าเป็นสมุทัย อย่างที่พ่อแม่ครูจารย์ว่าให้เรา ท่านรู้ไหมว่าสมาธิทั้งแห่ง เป็นสมุทัยทั้งแห่ง ท่านรู้ไหม เอากันตรงนี้

ทางนี้ก็ยกก้ามขึ้นละชีปุ เมื่อสมาธิเป็นสมุทัยทั้งแห่งแล้ว สัมมาสมาธิจะให้เดินที่ ไหน ท่านก็ใส่เปรียงเข้าอีก สมาธิของพระพุทธเจ้ากับสมาธิก้ามปูมันต่างกัน นั่นละลง คือลงตรงไหน ยอมรับแล้วเอานะเอาจริง ถ้าไม่ลงมันคาราคาซังมันไม่แน่ เพราะฉะนั้น การโต้การตอบไอ้เรื่องที่จะเอาแพ้นะไม่มีละ ไม่มีเลย ชัดตรงไหนชัดอยู่ไหนเพื่อเอา ความจริงจากสิ่งนั้น เมื่อลงแล้วหมอบเลย ทีนี้เอาละพัดกันเลย ลงใจแล้ว นี่ก็ออก ทางด้านปัญญา

อยู่ในสมาธิมันไม่ได้สนใจกับอะไร จิตติดได้คือติดสมาธิ เมื่อติดสมาธิแล้วก็ เป็น สมุทัย ท่านว่าสมาธิทั้งแห่งเป็นสมุทัยทั้งแห่งท่านรู้ไหม ท่านยกสมาธิของเราไปเข้าป่า หมัด ให้หาใหม่ นั่น มันออกทางด้านปัญญาถึงได้รู้ว่าสมาธิเป็นหมูขึ้นเขียง เป็นอย่าง นั้นละ เวลาออกทางด้านปัญญาก็เอาอีกแหละ เกล็ดเปิดเปิงไม่ได้หลับได้นอน เพราะ จิตมันพร้อมแล้ว มันอัมภรณ์เต็มที พาก้าวทางด้านวิปัสสนาด้านปัญญามันพุ่งเลย เขียว เพราะมันอัมภรณ์ไม่ต้องยุ่ง แฉลบไปทางโน้น แฉลบไปอารมณ์นี้ อย่างนั้นไม่มี มันอัมภรณ์ ให้ทำงานอะไรก็ทำ

ทำงานทางด้านวิปัสสนา ท่านสอน เกสา โลมา นี่เป็นได้ทั้งอารมณ์สมณะ ทั้ง อารมณ์วิปัสสนา ผู้ที่เริ่มบำเพ็ญเบื้องต้นจะเอาเกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ บทใดก็ตาม เป็นเครื่องกล่อมใจให้จิตใจสงบลงจุดนี้ เวลาออกทางด้านปัญญาก็เกสา โลมา นขา ทัน ตา ตโจ นี่แหละเป็นหินลับปัญญา เอออันนี้เดินทางด้านปัญญา นี่ละเป็นได้ทั้งสมณะ และวิปัสสนา

ทีนี้เวลามันออกทางด้านปัญญา ทางด้านปัญญามันแกกึเลสนี้ รู้ไปตรงไหนแก๊ ไปถอนไปๆ ทีนี้ก็ย่อนมายกโทษให้สมาธิ สมาธิมันนอนตายเฉยๆ ไม่เห็นละกิเลสได้ สักตัวเดียว ปัญญาต่างหาก ละด้วยปัญญา ทีนี้มันก็จะเอาปัญญามาเป็นสมุทัยมัดคอ ตัวเองโดยไม่รู้สึกรู้สึกตัวอีกแหละ ท่านจึงได้รั้งเอาไว้อย่าให้เลยเถิด ถึงเวลารั้งรั้งเข้าสู่สมาธิ นั้นไม่รั้งไปไหน ให้อยู่ที่นั่น พักงาน เหมือนเรารับประทานอาหารพักผ่อนนอนหลับ จะ เสียเวลาไปบ้างก็ช่าง แต่กำลังของการพักผ่อนมี ทีนี้ออกประกอบหน้าที่การงานก็พุ่งๆ เลย นั้น

สมาธิเวลาพักก็พัก ออกจากสมาธิแล้วมีกำลัง พิจารณาทางด้านปัญญา เหมือนมิดที่ได้ลับหินเรียบร้อยแล้ว เจ้าของก็ได้พักผ่อนนอนหลับแล้วมีกำลัง ฟันอะไรๆ ขาดสะบัดไปเลย ปัญญาเป็นอย่างนั้น เวลามันได้ออกไม่ได้นอนนะ ออกทางด้านปัญญา แล้วออกจนไม่ได้หลับได้นอน ไม่ยอมนอนเลย นอนร่างกายทิ้งอยู่เหมือนท่อนไม้ท่อนฟืน แต่สติปัญญามันหมุนของมันอยู่ อันนี้ไม่หยุดแล้วมันจะหลับได้ยังไง ลูกขึ้นมาั่งก็นั่งพืด นอนก็นอนพืดอยู่นั้น สุดท้ายก็แจ่ง อ้าว วันนี้แจ่งแล้ว อ่อนเพลียอ่อนในหัวอกนี้ นะ คือสติปัญญาทำงานที่หัวอก ไม่ได้ขึ้นสมองนะ

สมองเป็นภาคความจำ เราเรียนต้องใช้สมองมากจนสมองที่ไม่ยอมจำเลย ก็เห็นได้ชัดเวลาเรียนหนังสือ สมองที่อหืด เวลาออกทางด้านสมาธิภาวนานี้ไม่ขึ้นสมอง อยู่ภายใน จะสงบก็สงบภายใน สว่างใสภายในหัวอกๆ นี้เลยไม่ว่าชั้นใดของธรรม จำอยู่ตรงกลางนี้ มันไม่นอนมันเพลินฆ่ากิเลส เวลามันเพลินพอๆ แล้วมันเลยกลายเป็นสติปัญญาอัตโนมัติไป ทำงานไม่หยุด ต้องได้พักทางสมาธิหรือพักให้นอนหลับ แม้แต่จะนอนหลับนี้ก็ต้องเอาค่าบริการมาจับ เช่น พุทโธ จะเข้าสมาธินี้มันไม่ยอมเข้า คืออำนาจของปัญญามันรุนแรงมากทีเดียว มันบีบออกเลย ต้องรั้งสมาธิขึ้นด้วยค่าบริการ เช่น พุทโธเป็นต้น ให้อยู่กับพุทโธ ถ้าปล่อยนี้บีบมันพุ่งเลยนะออกทางด้านปัญญา ให้อยู่กับพุทโธอารมณ์เดียว พุทโธๆ เดียวก็ลง สงบแนว

เหมือนถอดเสื้อถอดหนามนะ นี่ละมาพักผ่อนจึงได้เห็นโทษของงานที่ซูลมุน วุ่นวาย ถ้าไม่จั้นไม่เห็น เวลามาทักผ่อนมันมีกำลังวังชา เหมือนถอดเสื้อถอดหนาม กระปรี้กระเปร่าภายในใจ นี่พักเวลานั้น ที่นี้พอเราเรามี คำว่าผลอไม่ยากพูดนะก็มันไม่ผลอ เพียงว่าอ่อนทางหนึ่งมันหนักทางหนึ่งเท่านั้นเอง พอออกจากสมาธินี้ก็พุ่งๆ เลย นี่คือความจริงแท้ที่มาแล้วให้ฟัง ไม่ได้พูดแบบลูปๆ คลำๆ นะ เอาความจริงมาจากเวทีออกมาจากเวที คือสนามพืดกันกับกิเลสด้วยจิตตภาวนาไม่มีวันมีคืน

ถึงกาลเวลาธรรมฆ่ากิเลสเป็นอย่างนั้น ฆ่าไม่มีวันมีคืน ยืน เดิน นั่ง นอน เหมือนกิเลสทำลายหัวใจสัตว์โลก มันก็เป็นอัตโนมัติของมันทุกหัวใจ เอะอะคิดเป็นกิเลสทั้งหมดๆ ไปตลอดตั้งแต่ตื่นนอนจนกระทั่งหลับ มีแต่เรื่องกิเลสทำงานด้วยความคิดความปรุง ที่นี้พอพักก็ได้พักเวลาหลับนั้นละพักเครื่องของคนทั่วๆ ไป พักเครื่องด้วยการนอนหลับ แต่นักภาวนาพักเครื่องด้วยจิตเข้าสู่ความสงบหนึ่ง และด้วยการนอนหลับหนึ่ง เท่านั้น เอาจริงเอาจังมากเวลามันออกทำงานแล้ว

แต่ก่อนเราก็ไม่เคยคิดว่า กิเลสทำงานบนหัวใจสัตว์เป็นอัตโนมัติของมันทุกหัวใจ เราไม่เคยคิด แต่เวลาปัญญาออกฆ่ากิเลสมันออกตลอดเวลา ไม่มีเวลาหลับ หลับมันก็จะไม่ยอมหลับ หมุนตัวๆ มันก็ย้อนไปคิด อ้อ นี่เวลาทางธรรมะมีกำลังแล้วฆ่า

กิเลสก็เป็นอัตโนมัตติเหมือนกัน รู้แล้วว่านี่ เอาจนกระทั่งกิเลสขาดสะบั้นไปเสียโดยสิ้นเชิงถึงจะยุติได้ ไม่เช่นนั้นไม่มี จากสติปัญญาอัตโนมัตติแล้วก้าวเข้าสู่มหาสติมหาปัญญาซึ่งซึมไปเลยเทียว นี่ละกิเลสวิชาละเอียดยขนาดนั้น มหาสติมหาปัญญาจะเอากันได้ ลงกันได้ตรงนั้นละ

พอกิเลสขาดสะบั้นลงไปแล้ว สติปัญญาที่เป็นธรรมจักรหมุนตัวๆ นี้เหมือนกับเราทำงานเสร็จแล้วปล่อยเครื่องมือทันที ไม่ต้องบอกปล่อยเอง มีมิดมีขวานมีสิ่วมีอะไรก็ตาม พอเสร็จแล้วปล่อยๆ ปล่อยเป็นระยะๆ เสร็จแล้วงานนี้ไปงานนั้น ปล่อยไปเรื่อยๆ จนกระทั่งเสร็จโดยสิ้นเชิงปล่อยหมดเลย จิตมีกิเลสเท่านั้นละเป็นตัวสร้างงานวัฏจักรบนหัวใจสัตว์โลก พอตัวนี้ขาดสะบั้นลงไปแล้วไม่มีอะไรสร้าง หมด หมดโดยสิ้นเชิง พระอรหันต์ท่านจึงไม่มีคำว่าแก้กิเลสอีก

ท่านว่า วุสิตุ์ พุรหมุจริยัม พุรหมุจรรยัมคือการประพุดติถอดถอนกิเลส ที่เรียกว่าความเพียรอันหนักที่สุดในโลกนี้ได้สิ้นสุดลงไปแล้ว กตัม กรณียัม กิจที่ควรทำก็คือการฆ่ากิเลสนี้เอง เป็นกิจที่ควรอย่างยิ่งได้ทำสำเร็จแล้ว กิจอื่นจะทำให้ยิ่งกว่านี้ไม่มี นาปริ อิตตุตตยาติ หมดตรงนั้น พอกิเลสขาดลงไปจากใจ เรียกว่าสมมุติทั้งมวลก็คือกิเลสเป็นยอดสมมุติ พอกิเลสขาดสะบั้นไปหมดแล้วจิตเป็นจิตตวิมุตติขึ้นมา ตั้งแต่นั้นมาไม่มีอะไรกวน ตั้งแต่วันบรรลุนิพพานท่านไม่มีอะไรกวนใจ มีกิเลสเท่านั้น นั่นหมุนเข้ามาหากิเลส พอกิเลสขาดสะบั้นลงไปแล้วไม่มีอะไรกวน

มีแต่ธาตุแต่ขันธ์ก็อยู่ธรรมดาเหมือนโลกทั่วๆ ไป พักผ่อนนอนหลับกินอยู่ปวยเคลื่อนไหวไปมาเพื่อบรรเทาธาตุขันธ์นี้ไปเท่านั้นเอง ที่จะให้ไปแก้กิเลสท่านไม่มีหมดโดยสิ้นเชิง นั่นละท่านว่าสิ้นกิเลสสิ้นอย่างนั้น กิเลสตัวใดมาแทรกไม่มี เช่นอย่างการเทศนาว่าการดูดำว่าการว่าหนักเบาเล็กน้อยเพียงไร มีแต่พลังของธรรมออก กิเลสไม่มี ฟุ้งๆ ขนาดไหนก็พลังของธรรมทั้งนั้นออก กิเลสจะมาแทรกเป็นความโมโหโทโสตามกิริยานั้นไม่มี หมด นั่นท่านจึงเรียกว่ากิเลสหมด จะไปหาที่ไหนก็มันหมด ถ้ามันยังมีอยู่จะเรียกว่าหมดได้อย่างไร นั่น

นี่ละแดนแห่งความพ้นทุกข์อยู่ที่ใจ แดนแห่งความกังวลุ่นวายฟืนไฟเผาหัวอกก็อยู่ที่ใจ อันนี้มีแต่ไฟเผาหัวอกเวลานี้สัตว์โลกตื่นติดตลอดเวลา น้ำดับไฟคือการระงับจิตใจของตนให้อยู่ในความพอเหมาะพอดี มีความสงบร่มเย็นบ้างเป็นบางครั้งบางคราวด้วยการอบรมจิตนี้ไม่มี เราอยากจะพูดว่าไม่มี ถ้าว่าแทบก็รู้สึกว่ามันอะไรไป คือมันมีน้อยขนาดนั้นละ แทบไม่มี มันมีแต่การส่งเสริมฟืนส่งเสริมไฟด้วยการใส่เชื้อเข้าไป วิ่งตามความคิดความปรุงความหวังต่างๆ นี่มีแต่ความยุ่งทั้งนั้น ที่นี้พอจิตสงบเข้ามาแล้วสิ่งเหล่านั้นมันก็ปล่อยตัว ทุกข์ก็ไม่มีเป็นระยะๆ ไป จนกระทั่งทุกข์หมดโดยสิ้นเชิง

ภายในใจแล้วทุกข์ในใจไม่มี พระพุทธเจ้าก็ตีพระอรหันต์ก็ดี ตั้งแต่วันบรรลุนิพพานขึ้นมาขึ้นมานั้นเรื่องทุกข์ไม่มีเลย หมัดโดยสิ้นเชิง ก็ยังเหลืออยู่แต่ธาตุแต่ขันธ์ความเป็นอยู่ปฏวาย การขบการถ่ายเปลี่ยนไปตามโลกเขาที่มีสมมุติเหมือนกันนั้นแหละไม่ได้ผิดแปลกต่างกัน เป็นแต่เพียงว่าจิตไม่มายึด ให้อันนี้ทำงานไปตามเรื่องธาตุเรื่องขันธ์เรื่องสมมุตินิยมไปอย่างนั้น

เขาว่าอะไรว่าดีก็ดี แต่คืออยู่ในวงขันธ์ ไม่ได้ดีเข้าไปหาใจไม่ได้ชั่วเข้าไปหาใจ ว่าอันนี้ดีนะอันนี้ชอบอันนี้ไม่ชอบ มันอยู่ในวงขันธ์นี้เท่านั้นไม่ได้เข้าถึงใจ นี่ละเรื่องสมมุติ มีอยู่ในขันธ์ กิริยาต่างๆ ก็ออกในขันธ์ อย่างว่ารักว่าชอบว่าเกลียดว่าชังหรืออะไรตามโลกสมมุติเขา มันก็เป็นอยู่ในขันธ์แยบๆ เท่านั้นเอง นี่จึงเรียกว่าหมัด หมัดทุกขละ ยังเหลือแต่ความรับผิดชอบในธาตุในขันธ์ พออันนี้มันไม่ไหวแล้ว เยียวยารักษาอะไรไม่ไหวทั้งปี่วะเดี๋ยวหายเจียบเลย นั่นละท่านว่าอนุปาติเสสนิพพาน หมัดสมมุติโดยประการทั้งปวง ในขันธ์นี่ก็เป็นสมมุติสุดท้าย พอปล่อยนี้แล้วก็หมัดโดยสิ้นเชิง

นี่ละธรรมของพระพุทธเจ้าเป็นตลาดแห่งมรรคผลนิพพานสดๆ ร้อนๆ อยู่ในหัวใจทุกคน ให้นำมาปฏิบัติ อย่าย่ำปล่อยให้แต่กิเลสมันขยำขยี้ หัวใจใดก็เหมือนกัน หมัด แหม ซอกซำเอามากหัวใจที่กิเลสเหยียบย่ำทำลาย ไม่มีใครดูไม่มีใครรู้ มีพระพุทธเจ้าพระองค์เดียวดูได้รู้ได้เห็นได้ จากนั้นรองลงมาก็เป็นพระสาวก นอกนั้นไม่มี มีแต่แบบหุนหวกตาบอดชนตะไปเลย เป็นก็เป็นตายก็ตายมันไม่มีฝั่งมีฝาย ไม่มีหลักมีเกณฑ์คือหัวใจของสัตว์โลก ไม่มีหลักมีเกณฑ์ติดตันไป ตามมันก็ไม่ดูเอาหัวชนเข้าไปเลย สติปัญญาที่มีแต่เอาไปใช้ทางกิเลสเสียหมด ไม่ได้ใช้ทางด้านธรรมะก็ไม่เกิดประโยชน์อะไร ตามมันก็ดูไปเพื่อกิเลส ตา หู จมูก ลิ้น กาย เพื่อกิเลสเสียทั้งหมด มันไม่ได้เพื่ออรรถเพื่อธรรมพอที่จะนำความสุขมาให้ตนเอง ต่างกันอย่างนี้ละ

บทเวลาธรรมมีกำลัง ที่แรกก็ล้มลุกคลุกคลานไปเป็นธรรมดา แต่ความมุ่งมั่นสำคัญนะ ผู้ที่ต้องการความพ้นทุกข์นี้ ความมุ่งมั่นในแดนพ้นทุกข์นี้หนาแน่นมาก ไม่มีอะไรทำลายได้เลย ถึงจะทุกข์ยากลำบากยอมรับว่าทุกข์ แต่หัวใจที่พุ่งๆ ต่อแดนมรรคผลนิพพานไม่มีอ่อน อันนี้ละพาตึงไปๆ พอพูดอย่างนี้แล้วก็ระลึกได้เวลาเราลงจากภูเขาไปบิณฑบาตในหมู่บ้านเขา ก่อนที่จะลงไปคือไม่ฉันนี่ ก่อนที่จะลงไปต้องคำนวณเสียก่อน ถ้าวันนั้นไปไม่ได้ไปไม่ถึง กำหนดดูเอากะเอา ถ้างั้นเอาไปวันพรุ่งนี้แหละ ถ้าวินอื่นจะไปไม่ได้แล้ว

วันพรุ่งนี้ไป แทนที่จะถึงหมู่บ้านเขาไม่ถึงนะ มันหมัดกำลัง เมื่อหมัดกำลังก้าวไม่ออก นั่นเรียกว่าหมัดกำลัง คือข้าวไม่ได้กินกำลังวังชาอ่อนเปียกตลอด แต่จิตใจสง่างามเหมือนจะเหาะเหินเดินฟ้า มันต่างกันอย่างนี้ละ ทีนี้เราก็ต้องมุ่งทางใจซิ ถึงจะทุกข์

ลำบากเรื่องการอดอาหารเป็นความทุกข์ความทรมาน อันนี้หาได้ง่าย พอไปกินข้าวบิ๊บ
เท่านี้กลับมานี้ม้าแข่งสู้ไม่ได้นะ ทั้งๆ ที่เวลาเราไปนี้อ่อนเปียกจนไปพักกลางทางเอา
พอไปถึงหมู่บ้านออกบิณฑบาต บิณฑบาตออกมาแล้วที่ไหนก็ฉันแหละ มีน้ำมีท่าอยู่ที่
ไหนก็ฉัน ฉันแล้วก็ล้างบาตรเสร็จเรียบร้อยสะพายบาตรขึ้นเขา ที่นี้เหมือนม้าแข่งนะ
ติดฝั่งเลย นั่น เวลานั้นวัยประมาณสามสิบ กำลังวังชามันดี

บรรเทาทุกข์นี้สมมุติว่าหิวอาหาร ไปฉันอาหารแล้วมันบรรเทาได้รวดเร็ว ฉัน
แล้วมีกำลังวังชามาเดียนั้น ก้าวขึ้นสู่ภูเขานี้เหมือนม้าแข่ง แต่จิตมันขึ้นยากนะ
เพราะฉะนั้นจึงต้องเอาทางจิตให้หนัก เอ้า มันทุกข์ยากลำบากก็ทุกข์ไปเถอะ กินแล้ว
มันก็หายทุกข์ด้วยความหิวโหยกำลังวังชามันหาย แต่จิตใจนี้หายยากนะ ต้องพยายาม
เอาทางนี้ จิตใจก็ดีขึ้นๆ ใครจะอยากอด ก็มันเป็นทุกข์ขนาดไหน นี่ก็ต้องได้อดได้ทน
เพราะมุ่งต่อธรรมเป็นสำคัญ ทำไปบั้นไปอย่างนั้น ครั้นต่อมา กำลังวังชาทางจิตใจใน
ด้านธรรมะมีมากขึ้นๆ ที่นี้กำลังทางใจยิ่งแข็งละที่นี้ แข็งมากขึ้น มีแต่ความหวังก็แข็ง
แต่ว่ามีทุนมีรอนอยู่ภายในใจแล้วมันยิ่งพุ่งนะ พุ่งๆ uly

อยู่ที่ไหนโลกเหมือนไม่มี มีแต่จิตกับอารมณ์ มีจิตกับอารมณ์ มันคิดปรุงเรื่อง
ใดๆ เกิดแล้วดับๆ สติตามติดตามต่อนันอยู่ตลอดเวลา ปัญญาครอบตลอด นั่น เวลา
มันจะฆ่ากิเลสมีแต่จะฆ่าทำเดียนะ เว้นแต่หลับ ตื่นขึ้นมาหม่นกันแล้วๆ เรียกว่า
สติปัญญาอัตโนมัติ ฆ่ากิเลสโดยอัตโนมัติเป็นอย่างนี้เองรู้กันแล้ว กิเลสทำลายหัวใจ
สัตว์โลกเป็นอัตโนมัติก็เป็นอย่างนี้ มันย้อนไปหาเรื่องกิเลสทำลายสัตว์โลกเป็น
อัตโนมัติของมันได้เป็นอย่างดี ก็เพราะจากจิตเรานี้ทำลายกิเลสโดยอัตโนมัติ

เวลาธรรมะมีกำลังแล้วมันเป็นอัตโนมัติของมัน อยู่ที่ไหนก็ตามที่จะให้เพียร
อย่างนี้ไม่มี นอกจากเพียรเพื่อความพ้นทุกข์เท่านั้น ที่จะเพียรในประโยชน์พยายามไม่มี
ได้รั้งเอาไว้ๆ มันหม่นของมันตลอดเวลา จนกระทั่งกิเลสขาดสะบั้นลงไปหมดแล้ว
ความเพียรที่หม่นตัวเป็นเกลียวนั้นมันยุติทันทีไม่ต้องบอกนะ ขาดไปตามๆ กันเลยโดย
อัตโนมัติเหมือนกัน จากนั้นก็มีแต่ความสง่าจ๋า พอ คำว่าพอนี้ก็พอนั้นเลิศเลอเสียด้วย
ไม่ใช่พอธรรมดา เหมือนอิมข้าวอิมน้ำอิมหลับอิมนอน พอเวลานี้หิวเวลานั้น แต่พอใน
ใจที่กิเลสตัวหิวโหยขาดสะบั้นไปจากใจนี้แล้วพอตลอดไปเลย นั่น ขอให้พากันตั้งอก
ตั้งใจ

สติเป็นสำคัญ การประกอบความเพียรสติเป็นสำคัญมาก ท่านจึงแสดงไว้ว่า สติ
สพฺพตฺถ ปตฺติยา สติจํตํปรารธนาในที่ทั้งปวง คือไม่มีอิริยาบถในที่ทั้งปวง ไม่ว่าจะยืน
ว่าเดินว่านั่งว่านอน ใจหลับไม่ต้องเว้นมันก็หลับของมันเองตอนนั้น พอตื่นขึ้นมาบิ๊บ
เป็นแล้ว ฆ่าแล้วฆ่ากิเลส ธรรมะพระพุทธเจ้าสดๆ ร้อนๆ ขอให้นำมาปฏิบัติเถอะ ถ้าไม่

นำมาปฏิบัติแบกคัมภีร์ไปก็หลังหักเฉยๆ ไม่เกิดประโยชน์ ถ้านำมาปฏิบัตินี้ ผลเกิดขึ้นจากการปฏิบัติเป็นสมบัติของเราๆ เรื่อย แล้วแนใจไปเรื่อย ความรู้ที่เกิดขึ้นจากภาคปฏิบัติเป็นความรู้ที่แนใจไปเรื่อย ๆ ถึงผิดถึงพลาดก็มีแต่น้อย มันรู้รอบกันทันกัน มันทันกันได้เหมือนกัน แล้วไปด้วยความราบรื่น พวกกันจำเอานะ เอาละวันนี้พูดเพียงเท่านั้น

(กราบเรียนถามปัญหาหนึ่งข้อดังนี้ อุบาสิกาผู้ปฏิบัติฝึกฝนอบรมจิตใจด้วยทานศีล ภาวนา ตามคำสั่งสอนขององค์พระพุทธเจ้าทุกประการโดยไม่ย่อท้อ เมื่อได้เสร็จกิจโดยสิ้นเชิงแล้วนั้น เขาควรจะถือศีลที่ข้อถึงจะสมกับการดำรงชีวิตอยู่ตามสภาวะนั้น) คนนี้คือคนบ้าคนหนึ่งนั่นแหละ ลงได้รู้แล้วทำไมจะไม่รู้การปฏิบัติต่อธาตุต่อชั้นต่อจิตใจของตัวเอง ใครจะไปรอบคอบยิ่งกว่าพระอรหันต์วะ เข้าใจไหม มาถามนี้ก็มาขายโง่งนั่นแหละ นี่แล้วตัวโง่ จี้อาเลย เข้าใจหรือเปล่า มันรู้มันเสร็จของมันมันก็รู้ตัวของมันเอง เข้าใจไหม ควรปฏิบัติอะไรไม่ควรปฏิบัติอะไรมันก็รู้อเอง จะไปถามอย่างนั้นแสดงว่าไม่รู้ นั่น หรือว่าไง ไปปฏิบัติใหม่เอาอีก ให้มันหายสงสัยข้อนี้

พระอรหันต์ทั้งหลายท่านไม่ได้ไปทูลถามพระพุทธเจ้านี้ เรามันเป็นบ้าหรือถึงมาถามอย่างนี้ หรือจะให้หลวงตาบ้าเป็นบ้าด้วยหรือ ไม่เป็น เอาละจะให้พร... เวลามันรู้เจ้าของไม่มีใครจะรอบคอบยิ่งกว่าพระอรหันต์ เรื่องกิจนอกการในรู้รอบหมดเลย จะไปทำอะไร ๆ ให้ไปถามคนอื่น ไม่ใช่อรหันต์ นอกจากมันหันบ้านุ่นเข้าใจไหม อรหันต์มีหลายหัน หันบาก็มี หันทางนั่นแล้วหันมาทางนี้ นั่นเขาเรียกหันบ้า เข้าใจ นี่หันบ้า เอาละพอ

รับฟังรับชมพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th

และรับฟังจากสถานีวิทยุสวนแสงธรรม กรุงเทพฯ และสถานีวิทยุอุดร

FM 103.25 MHz